

11 Het schoolbeleid ontwikkelt kwaliteit¹

11.1 Visie

In deze paragraaf wordt tegemoet gekomen aan de kwaliteitsverwachtingen
K1 en BL1
van het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (zie hoofdstuk 3 van deze handleiding)

Voorstellen voor mogelijke kwaliteitsvragen

- In welke mate leeft de visie op onderwijs binnen lerarenteam, schoolleiding en oudergroep? Komt de school hierover in dialoog met interne medewerkers en externe partners, en wordt de visie bijgestuurd waar nodig?
- Op welke wijze vindt de visie ingang in de schoolwerking en in de klaspraktijk?
- Is de visie afgestemd op de input en context van de school, en op de regelgeving?

Het ROK² terzake:

Iedere school functioneert in een specifieke **context** die van belang is voor wat de school doet en welke keuzes ze maakt.

Onder **context** verstaan we:

- administratieve, structurele, bestuurlijke gegevens en historiek
- socio-economische en andere kenmerken van het werkgebied (zoals grootstedelijk gebied, aanwezigheid kansarmoede, aanwezigheid van sociaal-culturele voorzieningen, instroom van anderstaligen, ...)
- infrastructuur
- financiële middelen
- regelgeving
- ...

De leerling, de ouders/ thuisomgeving, het schoolteam en de bestuursleden zijn van belang voor wat de school doet en welke keuzes ze maakt.

Dit is de **input** en omvat:

- kenmerken van de leerling (zoals gender, aanvangssituatie, attitudes en motivationele kenmerken, ...)
- kenmerken van de ouders en de thuisomgeving (zoals socio-economische kenmerken, thuistaal, etniciteit/immigratiestatus, ouderlijke betrokkenheid, ...)

¹ Een en ander is overgenomen uit het instrumentarium dat de inspectie hanteert in haar Doorlichting 2.0 zie <http://www.onderwijsinspectie.be/>

² <https://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Referentiekader%20OK.pdf>

- kenmerken van het schoolteam (zoals didactische en inhoudelijke vakkennis, verwachtingen m.b.t. de leerling, attitudes en motivationele kenmerken, doelmatigheidsbeleving, opleidingsniveau, aantal jaren onderrwijservaring, ...)
- kenmerken van de bestuursleden (samenstelling van het bestuur, professionaliteit, ...)
- ...

11.2 Onderwijskundig beleid

In deze paragraaf wordt tegemoet gekomen aan de kwaliteitsverwachting
K3
 van het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (zie hoofdstuk 3 van deze handleiding)

Voorstellen voor mogelijke kwaliteitsvragen

- In welke mate heeft de school een onderwijskundig beleid gestructureerd, waardoor er vanuit inzicht sturing wordt gegeven aan de klaspraktijk, de professionalisering en de kwaliteit van samenwerking?
- Worden er doelgerichte maatregelen en afspraken genomen en nageleefd in dit verband?
- Worden de teamleden ondersteund om projecten waar te kunnen maken?

11.3 Organisatieontwikkeling

In deze paragraaf wordt tegemoet gekomen aan de kwaliteitsverwachtingen
BL2, BL3, BL4, BL5 en BL6
 van het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (zie hoofdstuk 3 van deze handleiding)

11.3.1 Een participatief bestuur met een gedragen beleid

Voorstellen voor mogelijke kwaliteitsvragen

- Is er een cultuur en structuur van mandatering aanwezig, waardoor gedeeld leiderschap ontstaat op het gebied van
 - a. pedagogisch beleid,
 - b. personeelsbeleid,
 - c. materieel beleid?
- Zijn de mandateringen breed gedragen door de personeelsleden?
- Worden personeelsleden gestimuleerd tot zelfsturing?
- Waar worden de ouders betrokken bij de schoolleiding?

11.3.2 A learning community

Voorstellen voor mogelijke kwaliteitsvragen

- Hoe worden ontwikkelingsprocessen geleid?
- Heerst er een communicatieve cultuur, waarbij de school openstaat voor externe vragen en verwachtingen?
- Stimuleert de school reflectie, leren van en met elkaar en expertisedeling tussen de teamleden.
- Wordt er samengewerkt met anderen om de onderwijsleerpraktijk te versterken?

11.4 Systematische evaluatie

In deze paragraaf wordt tegemoet gekomen aan de kwaliteitsverwachtingen
O2, K2 en R1
van het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (zie hoofdstuk 3 van deze handleiding)

Voorstellen voor mogelijke kwaliteitsvragen

- Hoe houdt de school op systematische wijze de kwaliteit van het onderricht en klaspraktijk in de gaten?

11.5 Betrouwbare evaluatie

In deze paragraaf wordt tegemoet gekomen aan de kwaliteitsverwachtingen
O2, K2 en R1
van het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (zie hoofdstuk 3 van deze handleiding)

Voorstellen voor mogelijke kwaliteitsvragen

- Betreft de school diverse bronnen en relevante partners bij haar evaluatie van de onderwijskwaliteit?
- Besteedt zij hierbij aandacht aan de resultaten en effecten bij de leerlingen?

11.6 Bijsturen en borgen

In deze paragraaf wordt tegemoet gekomen aan de kwaliteitsverwachtingen
O3, K2 en K3
van het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (zie hoofdstuk 3 van deze handleiding)

Voorstellen voor mogelijke kwaliteitsvragen

- Welke conclusies neemt de school uit de waarneming van de leer- en ontwikkelingsvorderingen van de leerlingen?
- Heeft de school zicht op haar sterke punten en werkpunten?
- Ontwikkelt ze doeltreffende verbeteracties voor haar werkpunten?
- Bewaart en verspreidt de school wat kwaliteitsvol is?

Voldoende heldere, raadpleegbare en functionele documenten ondersteunen kwaliteitsbeleid en laten toe om externen inzicht te laten verwerven in de lokale aanpak. Afspraken, procedures, functiebeschrijvingen, schoolwerkplan, verslagen, leerlingenvolgsystemen, personeelsdossier, ... ze zijn enerzijds niet te veronachtzamen. Anderzijds is zuinigheid terzake ook een teken van professionaliteit. “In der Beschränkung zeigt sich der Meister”, wist Goethe al. Beperking tot relevant documentatiemateriaal, zonder overbodige administratieve of bureaucratische uitwassen, maakt deel uit van de kunst.